

VSEM BRALCEM ŽELIMO VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Borut Pogačnik

Foto: Pixabay

Letošnji Velikonočni prazniki bodo minili v resničnem miru. Na vse to je vplivala pandemija, ki pa je prinesla tudi več miru v naravo in tudi v naše odnose z drugimi.

Ob tej priliki želimo vsem našim zvestim bralkam in bralcem doma in v tujini, še zlasti v Avstraliji in Združenih državah Amerike, veliko prijetnih trenutkov, ki bodo morda segli tudi leta nazaj, ko so v kakšnih drugih okoliščinah praznovali bolj hrupno. Še zlasti gre naša zahvala **Republiškemu štabu civilne zaščite RS**, ki je v zadnjih tednih od pojava koronavirusa, ustvaril pogoje, da se pandemija ni še bolj razširila med našim prebivalstvom.

V Združenju invalidov – Forumu Slovenije, smo in bomo še naprej izvajali psihosocialno pomoč in nudili oporo ranljivim skupinam in vsem državljanom Slovenije.

MEDIJI SO SE ODZVALI Borut Pogačnik

Združenje invalidov
Telefon za pomoč
in oporo
LJUBLJANA – V Združenju invalidov – Forumu Slovenije (ZIFS) so na telefonski številki 041 381 679 vzpostavili stalno službo za psihosocialno pomoč in oporo. Namenjena je vsem državljanom, vsak dan v tednu med 8. in 21. uro. Svetoval bo psihoterapevt in sociolog Borut S. Pogačnik z bogatim znanjem suicidologije, so sporočili z ZIFS. S. K.

osta

O servisu | Naroči objavo | Bodi obveščen | Kontakt

Obvestilo o psihosocialni službi ZIFS za pomoč ranljivim skupinam

Obveščamo vas, da smo s 1. aprilom, v Združenju invalidov - Forumu Slovenije (ZIFS), vzpostavili stalno službo za psihosocialno pomoč in oporo. Namenjena je tako invalidom, kot tudi vsem drugim državljanom, in to vsak dan v tednu med 8. in 21. uro na številki 041 381 679. Svetoval bo znani psihoterapevt in sociolog Borut S. Pogačnik z bogatim znanjem suicidologije. Kajti, kot sam pravi: "Strah in bojazen pred okužbo, sta tista dva dejavnika, ki omogočita okužbo. Porušeno

Foto: Delo, 9.4.2020 / STA, 10.4.2020

Večina slovenskih medijev je objavila naše sporočilo o psihosocialni službi za pomoč ranljivim skupinam. Včeraj **Delo** in večina lokalnih radijskih postaj, danes pa tudi **STA**. **Radio Zeleni val** je o tem poročal na svojih poročilih skozi ves dan. Kot smo seznanjeni pa bo v prihodnjih dneh še nekaj objav. Ugotavljamo, da število klicev narašča in da smo s tem veliko prispevali k pomoči ranljivim skupinam širom Slovenije.

POMOČ TUDI ZA ROME Franc Feher

Jožek Horvat Muc na enih naših radijskih oddaj Foto: B.P.

Psihosocialna pomoč ranljivim skupinam, je namenjena tudi **romski skupnosti v Sloveniji**, saj je bil naš urednik Borut Pogačnik povezovalc številnih seminarjev in okroglih miz na temo romskih skupnosti, ki jih je

v preteklosti organiziralo Ministrstvo za zdravje. Pričakujemo, da bo po normalizaciji, zopet priložnost, da te stike obnovimo in Romom pomagamo pri reševanju njihovih težav z okoljem, pa tudi z vidika zdravstvene oskrbe.

PONOVNO VABIMO K POSLUŠANJU

Mateja Saje, predsednica društva KVČB Stane Mele

Foto: B.P. / A.B.

To nedeljo, **12. aprila**, vas vabimo k poslušanju dveh radijskih oddaj na **Radiu Triglav** in na **Radiu Celje**, ki ju je pripravil Borut Pogačnik. Oddaja Drug z drugim bo na sporedu prvič ob 13.05 in drugič ob 18.05 uri na Radiu Triglav, in še isti dan zvečer oddaja Sončni žarek ob 19.15 uri na Radiu Celje. V oddaji Drug z drugim bo z nami **Mateja Saje**, predsednica Društva bolnikov s kroničnimi vnetnimi črevesnimi boleznimi, ki bo v pogovoru z Borutom Pogačnikom, spregovorila o vseh težavah, s katerimi se soočajo bolniki s kronično vnetno črevesno boleznijo. Gost oddaje Sončni žarek pa bo **Stane Mele**, predsednik Medobčinskega društva vojaških vojnih invalidov s sedežem v Celju.

POZIV DRUŠTVA ZA ZDRAVJE NARODA VLADI RS Jožef Ivan Ocvirk

Jožef Ivan Ocvirk

Foto: B.P.

Društvo za zdravje naroda, je v zadnjih dveh mesecih slovenski javnosti in tudi vladi predstavilo, kako ocenjujemo razmere epidemije. Za vašo skrb za slovenski narod se najlepše zahvaljujemo, saj ste izvedli

odlične poteze, ki smo jih predvideli tudi mi že v času prejšnje vlade, vendar nismo bili slišani. Mnenja smo, da se upošteva civilno družbo, ki neprestano konzultira slovenske in tuje vrhunske zdravnike, ter zasleduje pozitivne prakse pri premagovanju zločestega virusa.

Nedopustno je dejstvo, kot smo že zapisali v preteklih pismih, da vršilec dolžnosti direktorja, prof. dr. Ivan Eržen zavaja javnost, kot je bilo razvidno iz poročil na nacionalni televiziji in POP TV, dne 6. aprila 2020. Zgroženi ugotavljamo, da so namerno zavirali mnenja in predloge vrhunskega strokovnjaka dr. Milana Kreka. Potrudili so se, da javnost ni bila obveščena o njegovih predlogih in mnenjih. Dr. Milan Krek je vrhunski strokovnjak, ki ga slovenska javnost dobro pozna in podpira njegovo delo. Je nesebičen zdravnik, ki v ospredje vedno postavlja bolnika in njegovo usodo. V sedanjem primeru usodo slovenskega naroda. Verjamemo, da bo v Sloveniji prevladala » zdrava« pamet. Končno moramo prestopiti ovire in postaviti na odgovorna mesta ljudi, ki delajo zavzeto v svojem poklicu, v korist ljudi, državljanov in državljanov Slovenije.

V tem trenutku boja z zločestim virusom, se moramo zavedati, da boj še ni končan, da bomo morali živeti s tem virusom, dokler ne dobimo cepiva in tudi po tem. Zaradi navedenih dejstev je nujna zaščita vseh državljanov in državljanov z maskami, razkužili in ostalo zaščitno opremo. Zaščititi moramo zdravstveno osebje in zdravnike z vso potrebno opremo, za kar se zavzema tudi vlada. Potrebno je konzultirati strokovnjake s širokim znanjem in karakteristikami, ki bodo presegale samopašnost in dovoljevale, da se slišijo tudi druga mnenja.

V našem društvu se zavzemamo za zaščito vseh državljanov in državljanov. Podpiramo široka testiranja z brisi in imunološka testiranja na protitelesa s hitrimi testi. Samo na osnovi imunološkega testiranja bomo ugotovili, kateri izmed nas ima protitelesa te vrste, da ni ogrožen in tako bomo ugotovili tudi prekuženost populacije. Z današnjim pismom predlagamo, da na mesto direktorja NIJZ imenujete dr. Milana Kreka, ki ima znanje in pravo vizijo, da se v naslednjih mesecih in letih ohrani čim več življenj slovenskega naroda.

Dr. Milan Krek, je bil sicer tudi gost oddaje **Odprta dlan** pred leti, ko se je z njim pogovarjal urednik Sporočevalca Borut Pogačnik.

Jožef Ivan Ocvirk je predsednik Društva za zdravje naroda.

HVALA ZA POMOČ IN SPODBUDO

Mitja Grum

Mitja Grum

Foto: B.P.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil uredništvu spletnega časopisa Sporočevalca, ki nam pestri naše življenje v izolaciji. Tu na krškem podeželju, smo velikokrat, kar odrezani od informacij, zato nam je časopis, ki nam ga pošiljate v fizični obliki, ker vsi nimamo računalnikov, v veliko pomoč glede novic.

ZIUZEOP a.k.a. »mega koronazakon« Goran Kustura

Foto: mladipodjetnik.si

V zadnjih dneh smo prejeli več vprašanj glede **Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije Covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP)**. Udeležili smo se spletnega seminarja CNVOS, pred tem pa tudi Hiše EU. Oba predavatelja sta ocenila, da se zakonu zelo pozna, da je bil pripravljen v naglici, veliko stvari zaenkrat ostaja nejasnih in bodo terjale uradne razlage ministrstev. Zgovorne so tudi pripombe zakonodajnopravne službe DZ RS, ki si jih lahko skupaj z obrazložitvami členov iz predloga ogledate npr. na: <https://www.iusinfo.si/literatura/> (potrebna je registracija, nato odključate samo 'obrazložitve zakonov')

Zakon zaenkrat še ni bil objavljen v Uradnem listu in še ne velja. To naj bi se zgodilo danes oziroma jutri. V naslednjih dneh bomo preučevali zakon in različne interpretacije, ki bodo prihajale in vam nato po velikonočnih praznikih poslali povzetke in razlage, ki so pomembne za invalidske organizacije (IO). Nekaj osnovnih informacij je objavil CNVOS in sicer glede nadomestil za čakanje in za delavce, ki ne delajo zaradi višje sile: <https://www.cnvos.si/nvo-v-casu-koronavirusa/ukrepi-iz-mega-anti-korona-zakona/>
Naj pri tem poudarimo, da so med upravičenci po zakonu tudi invalidske organizacije, ki se sicer financirajo iz javnih in nekatere tudi proračunskih sredstev, vendar niso na seznamu ne/posrednih proračunskih uporabnikov.

Posebej gre opozoriti na naslednji pogoj: 20% upad prihodkov od 1. januarja do 30. junija 2020 relativno na obdobje od 1. januarja do 30. junija 2019. Ali neka IO ta pogoj izpolnjuje ali ne, je odvisno od njene strukture financiranja in obsega prihodkov iz vseh virov. Hipotetična IO, ki se financira samo ali skoraj izključno iz FIHO in katere sklep o financiranju za 2020 je skoraj enak sklepu za 2019, kljub verjetnemu znižanju dvanajstin, še ne bo nujno na - 20%. Tudi če bi bili dvanajstini za maj in junij namreč nižji za 50%, bo to na polletni ravni "le" 16.66% upad ($4 \cdot 100 \text{ enot} + 2 \cdot 50 \text{ enot} = 500 \text{ enot} / 600 \text{ enot} = 83.33\%$).

Predlagamo, da vsaka IO naredi analizo svojih prihodkov v prvem polletju lani in v letošnjem letu in zase vnaprej oceni za koliko bi morali biti dvanajstini maja in junija nižji, da bi IO izpolnjevala pogoj 20% upada. V zadnjem času nas je več IO tudi opozorilo, da med epidemijo uporabniki sicer niso fizično prisotni na programih, da pa se le-ti kljub temu izvajajo, le da v prilagojeni obliki, ali pa naslavlajo drugačne potrebe uporabnikov oziroma se pripravljajo na izvedbo programov v prihodnosti. IO predlagamo posebej pozorno vodenje podrobnih evidenc vseh teh aktivnosti v času epidemije, ker utegnejo nekateri financerji zahtevati izčrpno polletno poročilo o izvajanju programov.

DEMENCA V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

Jelena Stepanovič

dr. Zvezdan Pirtošek in predsednica Spominčice Štefka Zlobec Foto: mladina.si

Spominčica in Slovenska tiskovna agencija (STA) sta v sklopu STAkuba v torek, 7. aprila 2020 organizirali spletno razpravo z naslovom: »**Demenca v času pandemije**«.

V Sloveniji je bilo po oceni strokovnjakov leta 2016 približno 32.000 oseb z demenco, do leta 2050 pa pričakujejo, da se bo številka podvojila. V prav posebni situaciji pa so se ob epidemiji koronavirusa znašle tako osebe z demenco, še posebej pa njihovi svojci. Postavljeni so namreč pred težko odločitev, ali vzeti v času pandemije sorodnike iz domov za starejše in zanje skrbeti doma. Kaj ta sprememba pomeni za starejše, na kaj morajo biti pripravljene svojci doma in kako nova pravila, ki so vzpostavljena v času pandemije, vplivajo na oskrbo oseb z demenco, so se v virtualni konferenci pogovarjali s **Štefanijo L. Zlobec**, predsednico društva Spominčica – Alzheimer Slovenija, **prof. dr. Zvezdanom Pirtoškom**, nevrologom in **dr. Polono Rus Prelog**, psihiatrinjo.

Štefanija L. Zlobec je povedala, da na svetovalnem telefonu Spominčice prejmejo v tem času veliko več klicev kot sicer, saj so svojci oseb z demenco v času pandemije v še večji stiski kot sicer. Spominčica je zato na svoji spletni strani ter v Sporočevalcu objavila številne nasvete svojcem, tako za tiste, ki imajo osebo z demenco doma kot za tiste, ki imajo osebo z demenco v domu za starejše. Pa tudi za tiste, katerih svojec z demenco živi sam. Prof. dr. Zvezdan Pirtošek je orisal različne odzive oseb z demenco, ki imajo različne vrste demenc, dr. Polona Rus Prelog pa je izpostavila, da so občutki stiske, tesnobe v tem času povsem normalni in jih ne poskušajmo zanikati, saj to povzroča dodaten stres. Svojcem, ki imajo osebo z demenco v domu starejših pa sporoča, da naj nikar nimajo občutka krivde, ker ne morejo biti s svojci in da je oskrba v domu v mnogočem boljša kot bi jo lahko oni ponudili doma.

V kolikor svojci ali osebe z demenco potrebujejo nasvet, podporo, razumevanje, ideje za aktivnosti doma ali razrešitev drugih dilem, s katerimi se soočajo, smo na voljo **na svetovalnem telefonu 059 305 555 vsak dan (tudi med vikendi) med 9. in 18. uro ali preko e-pošte svetovanje@spomincica.si**. Včasih je za boljše počutje dovolj že pogovor!

Na svetovalni telefon vključujejo tudi zunanje sodelavce Spominčice, ki so na voljo za strokovna vprašanja s področja njihovega dela. Osebam z demenco in njihovim svojcem **vsak ponedeljek, sredo in petek med 17. in 18. uro** na vprašanja z medicinskega/nevrološkega področja odgovarja **prof. dr. Zvezdan Pirtošek, dr.**

med. spec. nevrologije. Ob torkih in četrtek med 16. in 18. uro pa je ljudem na voljo **Petra Može, univ. dipl. socialna delavka**, ki ima dolgoletne izkušnje pri delu z osebami z demenco ter njihovimi svojci na Enoti za gerontopsihiatrijo UPKL

Spletna razprava je na voljo na povezavi: <https://youtu.be/9cLFGm7iUiU>

LJUBEZEN DO TRGOVIN V ČASU PANDEMIJE

Borut Pogačnik

Foto: B.P.

V prodajalnah in velikih trgovskih centrih, je bilo v začetku tega tedna opaziti že manj gneče, saj so si mnogi naredili večje zaloge hrane in življenjskih potrebščin že v mesecu marcu. Marsikje bodo takšne količine zadostovale kar za več mesecev. Je pa prijetno opaziti, da kupci upoštevajo »varnostno razdaljo« dveh metrov.

Organizacije in društva!

Omogočite prejetje sporočevalca svojim članicam in članom. V kolikor nimajo svojih lastnih računalnikov, jim natisnite in pošljite po fizični pošti. To je najmanj, kar lahko storite v času samoizolacije, ko so stiske zaradi osamljenosti izjemno velike, kar opazamo tudi v številnih klicih na naš dežurni telefon za psihosocialno pomoč in oskrbo v okviru psihosocialne službe ZIFS.

Sporočevalca izdaja Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, p.p. 2539, 1109 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik: Borut S. Pogačnik

Telefon: 041/381-679

e-naslov: info@zifs.si

Mednarodna standardna serijska številka: ISSN 2630 – 3639

Uredniški odbor sestavljajo: Borut Sever (NSIOS), Luka Pavlin (ZDSSS), Adem Jahjefendič (ZDGNS), Jože Globokar (ZPS), Pavel Kranjc (ZMS), Drago Perko (Zveza ŠIS – SPK), Jože Ocvirk (Društvo za zdravje naroda), Klemen Porenta (Sonček), Niko Kostjukovskij (predstavniki bralcev)